

Katowice, dnia 16 września 2019 r.

**Okręgowa Komisja Wyborcza
w Katowicach I****Sąd Najwyższy
Izba Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych**

SĄD NAJWYŻSZY OTRZYMANO	
dn. 2019 -09- 17	II
Nr. 1754
Załączników

Pnlm

Sygn. akt I NSW 79/19

W wykonaniu polecenia Prezesa Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2019 r., odnosząc się do skargi Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy na Uchwałę nr 250/2019 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13 września 2019 r. w sprawie oddalenia odwołania od Uchwały nr 11/2019 Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach I z dnia 10 września 2019 r. w sprawie odmowy rejestracji kandydata na senatora zgłoszonego przez osobę upoważnioną przez pełnomocnika Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy, Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach I oświadcza, że skarga z racji przedstawionych w niej zarzutów winna zostać uznana jako oczywiście bezzasadna.

Na wstępie należy wskazać, iż Państwowa Komisja Wyborcza w Uchwale nr 250/2019 z dnia 13 września 2019 r., wyjaśniła przesłanki decydujące o braku możliwości uwzględnienia skargi na Uchwałę nr 11/2019 Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach I z dnia 10 września 2019 r. Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach I podziela stanowisko Państwowej Komisji Wyborczej, odnoszące się w należyty sposób do zarzutów poniesionych przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy.

Odnosząc się jednak do poszczególnych zarzutów skargi, wskazać należy co następuje:

I. Zarzut naruszenia art. 265 § 3 i 4 w zw. z art. 265 § 1 oraz art. 5 pkt 9 Kodeksu wyborczego

Zgodnie z art. 265 § 3 Kodeksu wyborczego wyborca udzielający poparcia kandydatowi na senatora, składa podpis obok czytelnie wpisanego swojego nazwiska i imienia, adresu zamieszkania i numeru ewidencyjnego PESEL. Stosownie do art. 5 pkt 9 Kodeksu wyborczego ilekroć w kodeksie jest mowa o stałym zamieszkanu - należy przez to rozumieć zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego pobytu. Stosownie do art. 265 § 1 Kodeksu wyborczego lista kandydatów powinna być poparta, w sposób, o którym mowa w art. 265 § 2 i 3, podpisami co najmniej 2000 wyborców stale zamieszkałych w danym okręgu wyborczym.

Z powyższych przepisów wynika obowiązek poparcia listy kandydatów przez określoną minimalną liczbę wyborców stale zamieszkałych w danym okręgu wyborczym. W celu identyfikacji osób udzielających poparcia Kodeks wyborczy wymaga podania przez nich czytelnie wpisanego swojego nazwiska i imienia, adresu zamieszkania i numeru ewidencyjnego PESEL oraz własnoręcznego podpisu.

Zwrócić też należy uwagę, że zgodnie z art. 18 § 1 i § 5 Kodeksu wyborczego stały rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo wybierania. Rejestr wyborców potwierdza prawo wybierania oraz prawo wybieralności. Z tego względu wpis do rejestru wyborców ma decydujące znaczenie w celu ustalenia, czy danej osobie przysługuje czynne prawo wyborcze w danym okręgu wyborczym. Analogicznie w bazie danych PESEL ujawniane są informacje na temat stałego zameldowania danej osoby. Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach I podziela stanowisko wyrażone przez Państwową Komisję Wyborczą w uchwale Nr 250/2019, zgodnie z którym adres zamieszkania, o którym mowa w art. 265 § 3 Kodeksu wyborczego, musi być zgodny z adresem ujęcia w rejestrze wyborców. Tylko w taki sposób można zweryfikować posiadanie m.in. czynnego prawa wyborczego w wyborach.

Wyjaśnić należy, że Państwowa Komisja Wyborcza w publikowanej „Informacji o zasadach i sposobie zgłaszania list kandydatów na senatorów w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (...) – vide pismo ZPOW-611-18/19 z dnia 5 sierpnia 2019 r., wyjaśniała sposób prawidłowego zbierania podpisów. Także wzór arkusza podpisów wyborców popierających zgłoszenie listy kandydatów na posłów, publikowany przez Państwową Komisję Wyborczą, z którego korzystał skarżący, zawiera informację, że podawany przez wyborcę adres zamieszkania ma być zgodny z adresem ujęcia w rejestrze wyborców. Co więcej, kwestia ta została rozstrzygnięta w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2019 r., sygn. akt I NSW 711/19 rozpoznającego skargę Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicji Bezpartyjni i Samorządowcy od uchwały nr 228/2019 Państwowej Komisji Wyborczej, gdzie Sąd Najwyższy w sposób jednoznaczny i nie budzący jakichkolwiek wątpliwości wskazał, że definicja z art. 5 pkt 9 Kodeksu wyborczego ma charakter autonomiczny i chociaż ta definicja legalna koresponduje z definicją „miejsca zamieszkania” sformułowaną w przepisie art. 25 k.c., zgodnie z którą miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu; nie należy jednakże traktować obu definicji jako tożsamy. Gdyby taki był cel ustawodawcy, posłużyłby się on w przepisie art. 5 pkt 9 Kodeksu wyborczego formułą „w rozumieniu Kodeksu cywilnego”, odwołującą się do normy przyjętej na gruncie tej ustawy. Rozstrzygający zatem jest adres zamieszkania ujęty w rejestrze wyborców. Nadto podkreślenia wymaga okoliczność, iż wbrew stwierdzeniu skarżącego, obowiązek meldunkowy nie został zniesiony i nadal obowiązuje.

II. Zarzut naruszenia art. 218 § 2 w zw. z art. 216 § 2 i art. 217 w zw. z art. 213 § 1 i § 3 w zw. z art. 258 Kodeksu wyborczego

Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach I wyjaśnia, że błędy w listach wyborców popierających zgłoszenie listy kandydatów na posłów, ujawnione zostały w trakcie pierwszej i jedynej weryfikacji.

Przypomnieć należy, że weryfikacja nastąpiła po dokonaniu w dniu 3 września 2019 r. o godzinie 23.18 przed Okręgową Komisją Wyborczą w Katowicach I zgłoszeniu przez osobę upoważnioną do dokonania zgłoszenia kandydata na senatora w okręgu wyborczym nr 71, w imieniu Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy. Weryfikacja trwała w dniach 9 i 10 września 2019 r. (według kolejności zgłoszeń i złożonych dokumentów) i w jej trakcie Komisja dokonywała czynności sprawdzających. W ramach weryfikacji, stosownie do pisma Państwowej Komisji Wyborczej ZPOW-611-29/19 z dnia 4 września 2019 r. Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach I dokonała sprawdzenia w rejestrze PESEL danych osób popierających zgłoszenie listy kandydatów. Badaniu w rejestrze PESEL poddano 2541 podpisów. W związku z tym, iż suma podpisów uznanych za prawidłowe po dokonaniu weryfikacji wyniosła łącznie 1805, a więc była niższa od liczby 2000 - określonej w art. 265 § 1 Kodeksu wyborczego. Procent podpisów zakwestionowanych spośród podpisów poddanych badaniu, wyniósł 28,96 %. Okręgowa Komisja Wyborcza ujawniła także „podpis” osoby, która zmarła przed dniem, w którym mogła udzielić skutecznego poparcia kandydatowi na senatora.

Odpowiadając na zarzut braku transparentności i iluzoryczności udziału osoby upoważnionej przez pełnomocnika Komitetu w badaniu prawidłowości złożonych podpisów, Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach I wyjaśnia, że w czynnościach związanych z weryfikacją podpisów uczestniczyła osoba dokonująca zgłoszenia w imieniu Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy (w zakresie przez siebie ustalonym), którą na bieżąco informowano o występujących błędach, ich statystyce. Na jej prośbę, przekazano także telefonicznie informację o statystycznych wynikach weryfikacji. Okazywano sprawdzone arkusze wykazów poparcia z zakreślonymi w kolorze czerwonym stwierdzonymi wadami udzielonego poparcia. Osoba dokonująca zgłoszenia nie zgłaszała żadnych uwag do ustalonego trybu weryfikacji oraz do okazanych wad poparcia. Brak było zatem jakichkolwiek ograniczeń w przepływie informacji. Ponadto odpowiadając skarżącemu na zarzut, iż nie zostały udostępnione pełnomocnikowi Komitetu na jego pisemny wniosek wykaz negatywnie zweryfikowanych naruszeń, informuję, że przedmiotowy wniosek został złożony w dniu 11 września 2019 r., tj. już po wydaniu przez Okręgową Komisję Wyborczą w Katowicach I uchwały. W związku z powyższym nie było możliwe zgodnie z art. 213 § 3 Kodeksu wyborczego udostępnienie tych danych o czym został wnoszący ustnie poinformowany przez Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Katowicach oraz następnie pisemnie przez Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach I. Nadto wniósł on o przekazanie mu kserokopii lub skanu list podpisów poparcia tego kandydata, na co również udzielono mu odmownej odpowiedzi, gdyż z chwilą przekazania arkuszy poparcia kandydata na senatora utracił on status administratora zawartych w nich danych osobowych, jak również było to niemożliwe z uwagi na treść art. 213 § 3 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym po sprawdzeniu prawdziwości danych zawartych w wykazie podpisów komisja przechowuje w zabezpieczonych pakietach. Udostępnienie i rozpieczętowanie pakietów może nastąpić wyłącznie na potrzeby Państwowej Komisji Wyborczej lub postępowania przed sądami i organami prokuratury, w obecności członka okręgowej komisji wyborczej. Statystyka błędów została również wskazana w uchwale Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach I.

Natomiast w zakresie wskazania przekroczenia terminu 3 dni, Komisja wskazuje, że termin ten posiada charakter jedynie instrukcyjny i jego przekroczenie nie powoduje żadnych

skutków prawnych, choć okręgowe komisje wyborcze badające prawidłowość danych zawartych w wykazie podpisów winny dążyć do jego zachowania. Niemniej jednak podkreślenia wymaga okoliczność, że zgłoszenia kandydata na senatora Damiana Bartyli dokonano w ostatnim dniu kiedy było to możliwe, tj. 3 września 2019 r. o godzinie 23:18, natomiast po sprawdzeniu zgłoszenia, opieczetowaniu i policzeniu ilości arkuszy z podpisami poparcia w/w kandydata na senatora, potwierdzenie zgłoszenia zostało wydane osobie upoważnionej przez pełnomocnika Komitetu o godzinie 23:45, co osoba odbierająca zgłoszenia własnoręcznie potwierdziła, wskazując datę i godzinę tej czynności. Dodać w tym miejscu należy, że Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach I badała prawidłowość danych zawartych w wykazach podpisów według kolejności ich składania przez poszczególne komitety wyborcze co zajmowało znaczną ilość czasu. W związku z faktem, że zgłoszenie przez osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego w/w kandydata na senatora nastąpiło w opisanym wyżej terminie, toteż i badanie prawidłowości danych zawartych w wykazach podpisów nastąpiło w adekwatnym do tego rozciągnięciu czasowym, co doprowadziło do przekroczenia tego terminu.

Nadto wskazać należy, że zarzuty odnośnie nieprawidłowego użycia imienia osoby udzielającej poparcia, wpisania nieczytelnego lub niepełnego imienia i nazwiska, niepełnego lub nieczytelnego adresu, czy też błędnego lub nieczytelnego numeru PESEL są całkowicie niezrozumiałe biorąc pod uwagę treść przepisu art. 265 § 3 Kodeksu wyborczego, jak również opisaną wyżej informacji Państwowej Komisji Wyborczej. Dodać należy, że dane te winny być nanoszone w arkuszach poparcia kandydata z najwyższą starannością, co jak wyżej wskazano nie nastąpiło i doprowadziło do wydania uchwały o odmowie rejestracji w/w kandydata na senatora.

Natomiast odnosząc się do zarzutu wskazania przez Okręgową Komisję Wyborczą w Katowicach I, że doszło do ustalenia wielokrotnego podpisu tego samego wyborcy po uznaniu jednego podpisu za właściwy, wskazać należy, że w przypadku kilkukrotnego złożenia podpisu poparcia przez tę samą osobę, jedynie jeden podpis tej osoby był kwalifikowany jako prawidłowy i służył do ustalenia wielkości poparcia dla kandydata. Zarzut skarżącego, że ta pozycja ujęta w uchwale Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach I jest wyjątkowo niezrozumiała nie powinien zatem odnieść skutku.

W związku z powyższym, wyartykułowany przez wnoszącego skargę zarzut nie transparentności w działaniach Okręgowej Komisji Wyborczej nie znajduje uzasadnienia w faktach.

Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach I wnosi o oddalenie skargi.

Przewodniczący
Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach I

Paweł Wysocki